

מערכות ליניאריות מ' (034032)

דוגמאות בחינות סופיות

26 בדצמבר 2023

י"ד בטבת, תשפ"ד

**חלק א'
 אותות**

שאלה מס' 1

חשבו $h(t) = \int_{\mathbb{R}} x(t-s)y(s)ds$ עבור $x(t) = \text{sinc}(t)$ ו- $y(t) = 2\delta(t)$.
 $h(t) =$ מכיון ש

שאלה מס' 2

מה היא נורמה L_{∞} של $x = \exp_3 \cdot (\mathbb{P}_{-1} 1)$?

$\|x\|_{\infty} =$ מכיון ש

שאלה מס' 3

מה היא נורמה L_{∞} של $x = \mathbb{P}_{-1}(\exp_3 \cdot 1)$?

$\|x\|_{\infty} =$ מכיון ש

שאלה מס' 4

האם אות רציף x שהספקטרום שלו מתואר באיור 1 (א) הוא ממשי (נניח שהספקטרום הזה, X , ממשי בעצמו)?

כן / לא, מכיון ש

שאלה מס' 5

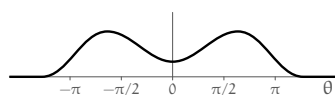
האם אות רציף שהספקטרום שלו מתואר באיור 1 (א) הוא מחזורי?

כן / לא, מכיון ש

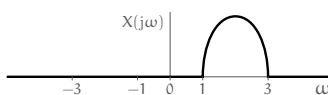
שאלה מס' 6

האם אות רציף x שהספקטרום שלו מתואר באיור 1 (ב) הוא ממשי (נניח שהספקטרום הזה, X , ממשי בעצמו)?

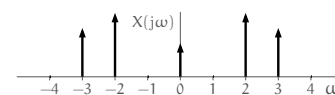
כן / לא, מכיון ש

(ג) לשאלה 13

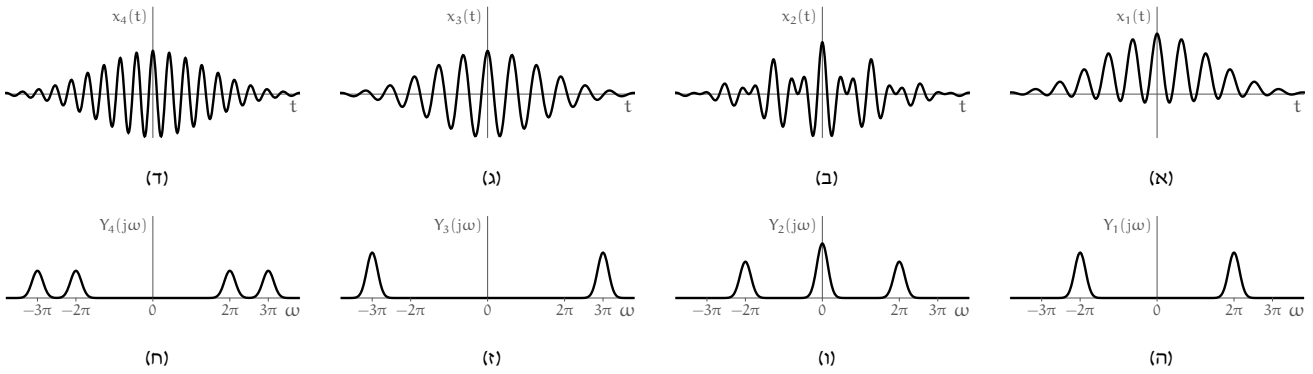

(ב) לשאלות 6 ו-7

(א) לשאלות 4 ו-5

איור 1: אותות בתחום תדר

איור 2: אותות בתחומי זמן ותדר לשאלה 8

שאלה מס' 7

האם אות רציף שהספקטרום שלו מתואר באיור 1(ב) הוא מחזורי?
כן / לא, מכיון ש

שאלה מס' 8

ארבעה אותות רציפיים x_i בתחום הזמן מוצגים באיור 2(א)-(ד). ארבעה אותות רציפיים y_j בתחום התדר מוצגים באיור 2(ה)-(ח). בהנחה שעבור כל $i \in \mathbb{Z}_{1..4}$ קיים $j \in \mathbb{Z}_{1..4}$ כך ש- $x_i = y_j$, מצא את j התואם לכל i .

$x_1 = y$, מכיון ש

_____

$x_2 = y$, מכיון ש

_____

$x_3 = y$, מכיון ש

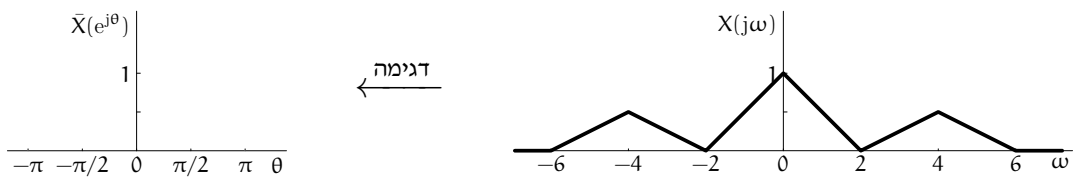
_____

$x_4 = y$, מכיון ש

_____

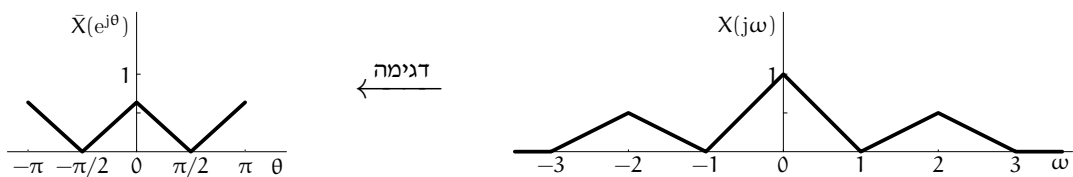
שאלה מס' 9

ספקטרום של אות אנלוגי x מוצג באיור שלמטה. ציירו את הספקטרום של האות הדגום $\bar{x}$ כך ש- $\bar{x}[i] = x(ih)$ עבור זמן הדגימה $h = \pi/4$.

שאלה מס' 10

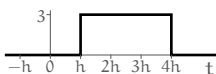
הספקטרומים של אות אנלוגי x ושל הגירסה הדגומה שלו $\bar{x}$ שעבורה $\bar{x}[i] = x(ih)$ מוצגים באיור שלמטה. מהו זמן הדגימה?

$h =$ _____

שאלה מס' 11

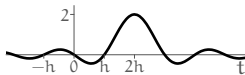
אות בדיד $\bar{x}$ הומר, בזמן דגימה h , לאות אנלוגי x באמצעות מחזיק מסדר אפס. מה הוא $\bar{x}$ במונחים של אותות בסיסיים (כמו פולס, מדרגה, ריצה, סינוס)?

$$\bar{x}[t] = \underline{\hspace{10cm}}$$

שאלה מס' 12

אות בדיד $\bar{x}$ הומר, בזמן דגימה h , לאות אנלוגי x באמצעות מחזיק-sinc. מה הוא $\bar{x}$ במונחים של אותות בסיסיים (כמו פולס, מדרגה, ריצה, סינוס)?

$$\bar{x}[t] = \underline{\hspace{10cm}}$$

שאלה מס' 13

האם העקומה באיור 1 (ג) בעמוד 1 יכולה להיות הספקטרום של אות בדיד כלשהוא?
כן / לא, מכיון ש

שאלה מס' 14

פרקו את הפונקציה הרציונלית $H(s) = \frac{3s^2 + 10s + 4}{s(s+1)(s+4)}$ לשברים חלקיים.

$$H(s) = \underline{\hspace{10cm}}$$

שאלה מס' 15

$K(s) = \frac{2(2s+3)(s-2)}{(s-1)(s+1)(s+4)}$ היא התמרת לפלס של $k: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ עם $\text{RoC} = \mathbb{C}_1$. האם טרנספורמציה פורייה שלה קיימת?

כן / לא, מכיון ש

חלק ב'
מערכות כניסה / יציאה

שאלה מס' 16

האם מערכת $y \mapsto u : G$ כך ש- $y(t) = \sin(2t)u(t)$ היא סטטית?
כן / לא, מכיון ש

שאלה מס' 17

האם מערכת $y \mapsto u : G$ כך ש- $y(t) = \sin(2t)u(t)$ היא ליניארית?
כן / לא, מכיון ש

שאלה מס' 18

האם מערכת $y \mapsto u : G$ כך ש- $y(t) = \sin(2t)u(t)$ היא קבועה בזמן?
כן / לא, מכיון ש

שאלה מס' 19

האם מערכת $y \mapsto u : G$ כך ש- $y(t) = \sin(2u(t))$ היא סטטית?
כן / לא, מכיון ש

שאלה מס' 20

האם מערכת $y \mapsto u : G$ כך ש- $y(t) = \sin(2u(t))$ היא ליניארית?
כן / לא, מכיון ש

שאלה מס' 21

האם מערכת $y \mapsto u : G$ כך ש- $y(t) = \sin(2u(t))$ היא קבועה בזמן?
כן / לא, מכיון ש

שאלה מס' 22

האם מערכת ליניארית $y \mapsto u : G$ כך ש- $\dot{y}(t) + y(t) = \dot{u}(t) + u(t)$ היא סטטית?
כן / לא, מכיון ש

שאלה מס' 23

האם מערכת שתגובת ההלם שלה g מקיימת $g(t) = \frac{1}{t} \mathbb{1}(t-1)$ סיבתית?

כן / לא, מכיון ש

שאלה מס' 24

האם מערכת שתגובת ההלם שלה g מקיימת $g(t) = \frac{1}{t} \mathbb{1}(t-2)$ יציבה BIBO?

כן / לא, מכיון ש

שאלה מס' 25

האם מערכת שתגובת ההלם שלה g מקיימת $g(t) = \frac{1}{1+t^2} \mathbb{1}(t+1)$ סיבתית?

כן / לא, מכיון ש

שאלה מס' 26

האם מערכת שתגובת ההלם שלה g מקיימת $g(t) = \frac{1}{1+t^2} \mathbb{1}(t-3)$ יציבה BIBO?

כן / לא, מכיון ש

שאלה מס' 27

מה היא פונקציית התמסורת של המערכת $w \mapsto v$: G המתוארת ע"י משוואה $\ddot{w}(t) = -\dot{w}(t) - 3w(t) + \dot{v}(t) - 2v(t)$?

$G(s) =$ _____ מכיון ש

שאלה מס' 28

מה היא פונקציית התמסורת של המערכת $w \mapsto v$: G המתוארת ע"י משוואה $w[t+2] = -w[t+1] - 3w[t] + v[t+1] - 2v[t]$?

$G(z) =$ _____ מכיון ש

שאלה מס' 29

מה היא תגובת ההלם של המערכת $w \mapsto v$: G המתוארת ע"י משוואה $w(t) = v(t) + 2v(t-1) - 8v(t-3)$?

$g(t) =$ _____ מכיון ש

שאלה מס' 30

מה היא פונקציית התמסורת של מערכת $w : v \mapsto w$ המתוארת ע"י משוואה $w(t) = v(t) + 2v(t-1) - 8v(t-3)$?

$$G(s) = \text{מכיון ש}$$

שאלה מס' 31

האם מערכת עם פונקציית התמסורת $F(s) = \frac{s^3 + 2s^2 - s + 1}{s^2 + 5s + 1}$ יציבה וסיבתית (המונה והמכנה של $F(s)$ זרים)?

כן / לא / אי אפשר לומר, מכיון ש

שאלה מס' 32

האם מערכת עם פונקציית התמסורת $F(s) = \frac{s^3 + 2s^2 - s + 1}{-s^3 - s^2 - s - 2}$ יציבה וסיבתית (המונה והמכנה של $F(s)$ זרים)?

כן / לא / אי אפשר לומר, מכיון ש

שאלה מס' 33

האם מערכת עם פונקציית התמסורת $F(s) = \frac{s^3 + 2s^2 - s + 1}{-s^3 - s^2 - 2s - 1}$ יציבה וסיבתית (המונה והמכנה של $F(s)$ זרים)?

כן / לא / אי אפשר לומר, מכיון ש

שאלה מס' 34

האם מערכת עם פונקציית התמסורת $H(z) = \frac{z^2 + z + 1}{2z + 1}$ סיבתית?

כן / לא / אי אפשר לומר, מכיון ש

שאלה מס' 35

האם מערכת עם פונקציית התמסורת $H(z) = \frac{z^2 + z + 1}{2z + 1}$ יציבה?

כן / לא / אי אפשר לומר, מכיון ש

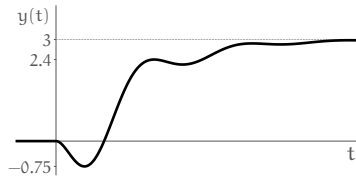
שאלה מס' 36

האם מערכת עם פונקציית התמסורת $H(z) = \frac{z^2 + z + 1}{6z^2 - 5z + 1}$ סיבתית?

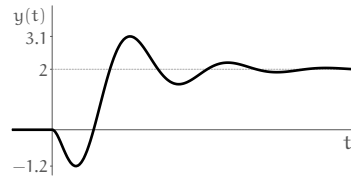
כן / לא / אי אפשר לומר, מכיון ש

---

41 לשאלה (ב)

40 לשאלה (א)

איור 3: תגובות מדרגה

שאלה מס' 37

האם מערכת עם פונקציית התמסורת $H(z) = \frac{z^2 + z + 1}{6z^2 - 5z + 1}$ יציבה?

כן / לא / אי אפשר לומר, מכיון ש

שאלה מס' 38

מהם ההגבר הסטטי וקבוע הזמן של $V(s) = \frac{1}{s+3}$?

$\tau =$ _____ ו- $k_{st} =$ _____

שאלה מס' 39

מהם ההגבר הסטטי, מנת הריסון, והתדירות הטבעית של $W(s) = \frac{1}{4s^2 + 4s + 1}$?

$\omega_n =$ _____ ו- $\zeta =$ _____, $k_{st} =$ _____

שאלה מס' 40

מהן תגובות היתר, overshoot ו-undershoot, עבור תגובת מדרגה שבאיור 3(א), באחוזים?

OS = _____ ו- US = _____

שאלה מס' 41

מהן תגובות היתר, overshoot ו-undershoot, עבור תגובת מדרגה שבאיור 3(ב), באחוזים?

OS = _____ ו- US = _____

שאלה מס' 42

נתונות 2 מערכות עם הפונקציות תמסורת $G_1(s) = \frac{10}{3s+1}$ ו- $G_2(s) = \frac{10}{3s+2}$. לתגובת מדרגה של איזו אחת מהן יש זמן עלייה (rise time) קצר יותר?

G, מכיון ש

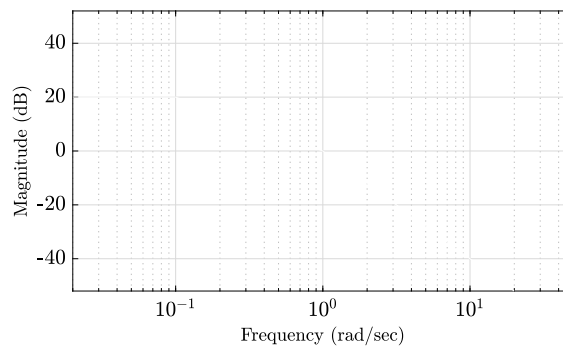
שאלה מס' 43

לתגובת מדרגה של איזו מהמערכות הללו תגובת יתר (overshoot) גדולה יותר: $P_1(s) = \frac{10}{s^2 + s + 1}$ או- $P_2(s) = \frac{s+1}{s^2 + s + 1}$?

P, מכיון ש

שאלה מס' 44

ציירו את עקום הגבר בודה אסימפטוטי (מקורב) של תגובת התדירות של פונקציית התמסורת $P(s) = \frac{10}{(10s + 1)(s + 1)}$.

שאלה מס' 45

נתונה מערכת לינארית עם פונקציית תמסורת $G(s) = \frac{\alpha s + 1}{\beta s + 1}$ ועקום בודה כמו באיור 4(א). מה הם α ו- β ?

$\alpha =$ _____ $\beta =$ _____ מכיון ש

שאלה מס' 46

נתונה מערכת לינארית עם פונקציית תמסורת $G(s) = \frac{\alpha s + 1}{s + 1}$ ועקום בודה כמו באיור 4(ב). מה הוא α ?

$\alpha =$ _____ מכיון ש

שאלה מס' 47

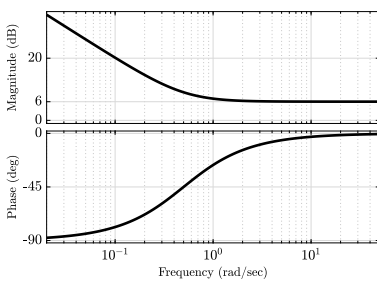
נתונה מערכת לינארית עם פונקציית תמסורת $G(s) = \frac{\alpha s + 1}{s + \beta}$ ועקום בודה כמו באיור 4(ג). מה הם α ו- β ?

$\alpha =$ _____ $\beta =$ _____ מכיון ש

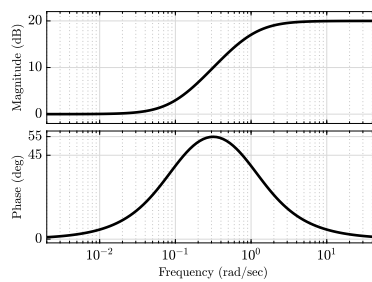

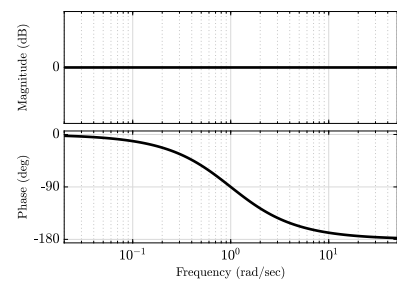
---

47 לשאלה (ג)

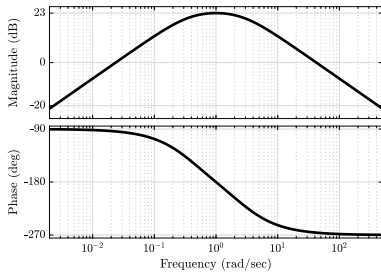
46 לשאלה (ב)

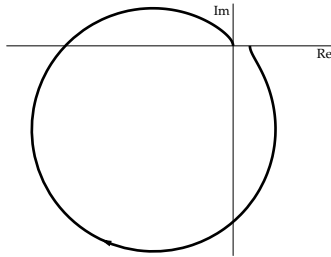
45 לשאלה (א)

איור 4: עקומי בודה

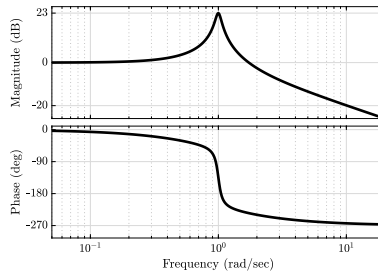

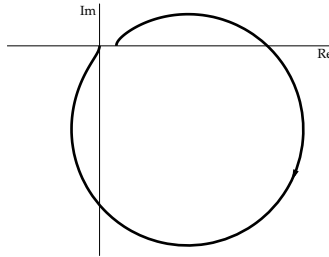
B₃ (א)

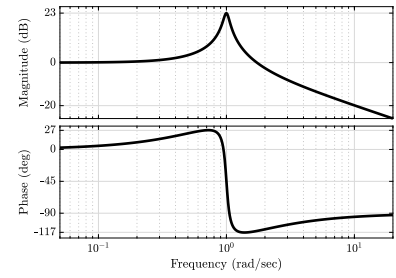
P₃ (ב)

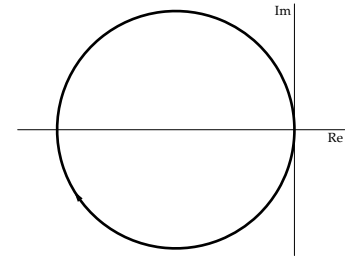
B₂ (ב)

P₂ (ג)

B₁ (א)

P₁ (ד)

איור 5: עקומי בודה ותאורים פולריים של 3 מערכות לשאלה 48

שאלה מס' 48

באיור 5 מוצגים עקומי בודה ותאורים פולריים של שלוש מערכות. שייכו ביניהם.

$B_1 = P$ מכיון ש

_____

$B_2 = P$ מכיון ש

_____

$B_3 = P$ מכיון ש

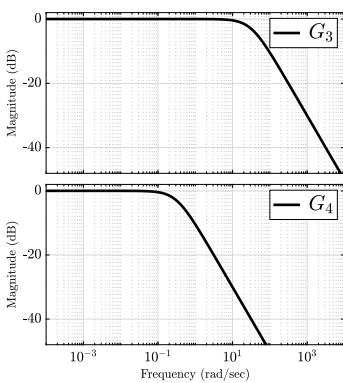
_____

שאלה מס' 49

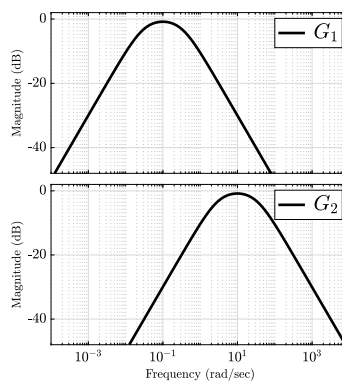
באיור 6 (א) נתונים אותות כניסה ויציאה של מערכת $F: u \mapsto y$. מהי דיאגרמת הבודה באיור 6 (הגבר בלבד) המתאימה ל-F?

$F = G$ מכיון ש

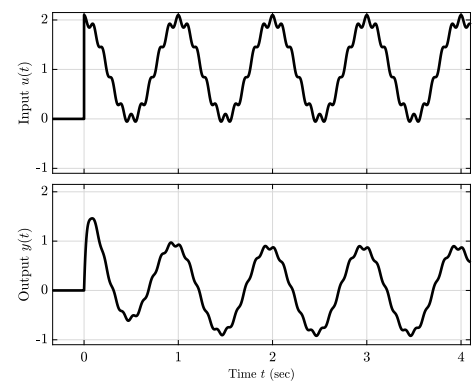
_____

G₄ ו-G₃ (ג)

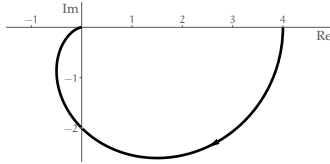

G₂ ו-G₁ (ב)

u ו-y (א)

איור 6: אותות כניסה ויציאה בתחום זמן ועקומי בודה לבחירה בשאלה 49

איור 7: תאור פולרי לשאלה 50

שאלה מס' 50*

איור 7 מתאר את התאור הפולרי של מערכת ליניארית קבועה בזמן ויציבה. תגובת מצב מתמיד שלה לכניסה $u(t) = 1 + \cos(\omega_0 t)$ עבור ω_0 כלשהו היא $y_{ss}(t) = \alpha + \beta \sin(\omega_0 t)$. מצא את α ו- β .

$\alpha =$ _____ , $\beta =$ _____ מכיון ש

שאלה מס' 51

נתונה טבלת ראות' (Routh) של פולינום $D(s) = s^4 + 4s^3 + 4s^2 + 8s + 6$

0	1	4	6
1	4	8	
2	2	6	
3	-4	0	
4	6		

כמה שורשים של $D(s)$ הם ב- $\mathbb{C} \setminus \bar{\mathbb{C}}_0$, וכמה ב- $\mathbb{C}_0$?

ב- $\mathbb{C} \setminus \bar{\mathbb{C}}_0$ ו- ב- $\mathbb{C}_0$ מכיון ש

שאלה מס' 52

נתונה טבלת ג'ורי (Jury) של פולינום $D(z) = z^3 + 3z^2 + 6z + 2$

0	1	3	6	2
1	2	6	3	1
1	-3	-9	0	
2	0	-9	-3	
2	-3	-9		
3	-9	-3		
3	24			

כמה שורשים של $D(z)$ הם ב- $\mathbb{D}_1$, וכמה ב- $\mathbb{C} \setminus \bar{\mathbb{D}}_1$?

ב- $\mathbb{D}_1$ ו- ב- $\mathbb{C} \setminus \bar{\mathbb{D}}_1$ מכיון ש

חלק ג' מערכות במרחב מצב

שאלה מס' 53

האם $(A - I)^4 = 0$ עבור $A = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 0 & 1 & 2 & 3 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 5 & 1 \end{bmatrix}$?

כן / לא, מכיון ש

שאלה מס' 54

האם זה יתכן ש- $\exp\left(\begin{bmatrix} -1 & 1 \\ 2 & 2 \end{bmatrix}t\right) = \begin{bmatrix} e^{-t} & e^{2t} \\ 0 & e^{-2t} \end{bmatrix}$?

כן / לא, מכיון ש

שאלה מס' 55

חשבו $\Phi(t) = \exp\left(\begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & -1 \end{bmatrix}t\right)$. אין צורך להסביר.

$$\Phi(t) = \begin{bmatrix} & \\ & \end{bmatrix}$$

שאלה מס' 56

האם קיימת טרנספורמציה דמיון הקושרת את מימושי מרחב המצב הבאים:

$$? \begin{cases} \dot{x}_2(t) = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 2 \end{bmatrix} x_2(t) + \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix} u(t) \\ y(t) = \begin{bmatrix} 1 & 0 \end{bmatrix} x_2(t) \end{cases} \quad \neg \quad \begin{cases} \dot{x}_1(t) = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} x_1(t) + \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix} u(t) \\ y(t) = \begin{bmatrix} 1 & 1 \end{bmatrix} x_1(t) \end{cases}$$

כן / לא / אי אפשר לומר, מכיון ש

שאלה מס' 57

האם קיימת טרנספורמציה דמיון הקושרת את מימושי מרחב המצב הבאים:

$$? \begin{cases} \dot{x}_2(t) = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} x_2(t) + \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix} u(t) \\ y(t) = \begin{bmatrix} 1 & 0 \end{bmatrix} x_2(t) \end{cases} \quad \neg \quad \begin{cases} \dot{x}_1(t) = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} x_1(t) + \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix} u(t) \\ y(t) = \begin{bmatrix} 1 & 1 \end{bmatrix} x_1(t) \end{cases}$$

כן / לא / אי אפשר לומר, מכיון ש

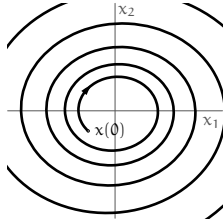
שאלה מס' 58

הוכח ש- $x(t) = e^{At}x_0$ הוא הפתרון של $\dot{x}(t) = Ax(t)$ עבור תנאי ההתחלה $x(0) = x_0$.

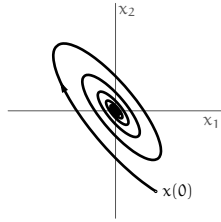

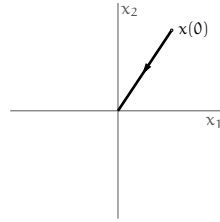

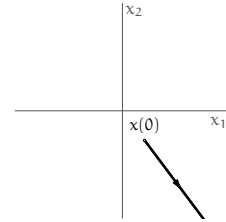
64 לשאלה (ד)

63 לשאלה (ג)

62 לשאלה (ב)

61 לשאלה (א)

איור 8: תגובות מערכות במשור מצב

שאלה מס' 59

מהו מימוש המשערך של פונקציית התמסורת $G(s) = \frac{3}{s^3 + 2s + 1}$?

$$\begin{bmatrix} A & B \\ C & D \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \vdots & \vdots & \vdots & \vdots \\ \vdots & \vdots & \vdots & \vdots \\ \vdots & \vdots & \vdots & \vdots \\ \vdots & \vdots & \vdots & \vdots \end{bmatrix}$$

שאלה מס' 60

מה הן נקודות שווי משקל x_{eq} של מערכת $\dot{x} = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 3 \end{bmatrix} x$?

$x_{eq} =$ מכיון ש

שאלה מס' 61

תגובה לא מאולצת של מערכת ליניארית מסדר שני במישור מצב מתוארת באיור 8(א). האם נקודת השיווי משקל של המערכת הזו יציבות אסימפטוטית ?

כן / לא / אי אפשר לומר, מכיון ש

שאלה מס' 62

תגובה לא מאולצת של מערכת ליניארית מסדר שני במישור מצב מתוארת באיור 8(ב). האם נקודת השיווי משקל של המערכת הזו יציבות אסימפטוטית ?

כן / לא / אי אפשר לומר, מכיון ש

שאלה מס' 63

תגובה לא מאולצת של מערכת ליניארית מסדר שני במישור מצב מתוארת באיור 8(ג). האם נקודת השיווי המשקל של המערכת הזו יציבות אסימפטוטית ?

כן / לא / אי אפשר לומר, מכיון ש

שאלה מס' 64

תגובה לא מאולצת של מערכת ליניארית מסדר שני במישור מצב מתוארת באיור 8(ד). האם נקודת השיווי המשקל של המערכת הזו יציבות אסימפטוטית ?

כן / לא / אי אפשר לומר, מכיון ש

שאלה מס' 65

מהיא נקודת שיווי המשקל של $\dot{x} = (x - 1)^2 + x^2 u^4$?

$$u_{eq} = \quad x_{eq} =$$

שאלה מס' 66

מהן נקודות שיווי המשקל של $\dot{x} = \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} x + \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix} u$?

$$u_{eq} = \quad x_{eq} = \begin{bmatrix} \quad \\ \quad \end{bmatrix}$$

שאלה מס' 67

נתונה מערכת לא לינארית $\begin{cases} \dot{x} = x^3 - e^u \\ y = e^{-x+1} \end{cases}$. בצעו לינאריזציה סביב הנקודת שיווי המשקל $(x_{eq}, u_{eq}) = (1, 0)$ ומצאו את פונקציית התמסורת של המערכת הלינארית $G_\delta : u_\delta \mapsto y_\delta$.

$$G_\delta(s) = \quad \text{מכיון ש}$$

שאלה מס' 68

האם נקודות שיווי המשקל של המערכת הלא מאולצת $\dot{x} = \begin{bmatrix} -1 & 1 \\ 0 & -2 \end{bmatrix} x$ יציבות לפי ליאפונוב (Lyapunov) ?
כן / לא / אי אפשר לומר, מכיון ש

שאלה מס' 69

האם נקודות שיווי המשקל של המערכת הלא מאולצת $\dot{x} = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 0 & -2 \end{bmatrix} x$ יציבות לפי ליאפונוב (Lyapunov) ?
כן / לא / אי אפשר לומר, מכיון ש

שאלה מס' 70

נתון ש- $\dot{x}_\delta = \begin{bmatrix} -1 & 1 \\ 0 & -2 \end{bmatrix} x_\delta$ היא הלינאריזציה של מערכת לא לינארית $\dot{x} = f(x)$ סביב נקודת שיווי משקל x_{eq} . האם x_{eq} היא נקודת שיווי משקל יציבה (לפי ליאפונוב) של $\dot{x} = f(x)$?
כן / לא / אי אפשר לומר, מכיון ש

שאלה מס' 71

נתון ש- $\dot{x}_\delta = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 0 & -2 \end{bmatrix} x_\delta$ היא הלינאריזציה של מערכת לא לינארית $\dot{x} = f(x)$ סביב נקודת שיווי משקל x_{eq} . האם x_{eq} היא נקודת שיווי משקל יציבה (לפי ליאפונוב) של $\dot{x} = f(x)$?
כן / לא / אי אפשר לומר, מכיון ש

דף נוסחאות¹

קבועים: $\pi = 3.1415926535897932385$, $e = 2.7182818284590452354$

קבוצות: $\bar{D}_\alpha := \{z \in \mathbb{C} \mid |z| \leq \alpha\}$, $D_\alpha := \{z \in \mathbb{C} \mid |z| < \alpha\}$, $\bar{C}_\alpha := \{s \in \mathbb{C} \mid \text{Re } s \geq \alpha\}$, $C_\alpha := \{s \in \mathbb{C} \mid \text{Re } s > \alpha\}$

סדרה הנדסית: $\sum_{i=0}^{n-1} \alpha^i = \frac{1-\alpha^n}{1-\alpha}$

טור פורייה של את T -מחזורי x : $x(t) = \sum_{k \in \mathbb{Z}} X[k] e^{j\omega_0 kt}$ כאשר $\omega_0 = \frac{2\pi}{T}$ ו- $X[k] = \frac{1}{T} \int_{-T/2}^{T/2} x(t) e^{-j\omega_0 kt} dt$

התמרת פורייה $X = \mathcal{F}\{x\}$: $X(j\omega) = \int_{\mathbb{R}} x(t) e^{-j\omega t} dt \iff x(t) = \frac{1}{2\pi} \int_{\mathbb{R}} X(j\omega) e^{j\omega t} d\omega$ והתמרה הפוכה היא

התמרת פורייה בזמן בדיד $X = \mathcal{F}\{x\}$: $X(e^{j\theta}) = \sum_{t \in \mathbb{Z}} x[t] e^{-j\theta t} \iff x[t] = \frac{1}{2\pi} \int_{-\pi}^{\pi} X(e^{j\theta}) e^{j\theta t} d\theta$ והתמרה הפוכה היא

פרסבל: $\sum_{t \in \mathbb{Z}} |x[t]|^2 = \frac{1}{2\pi} \int_{-\pi}^{\pi} |X(e^{j\theta})|^2 d\theta$ או $\int_{\mathbb{R}} |x(t)|^2 dt = \frac{1}{2\pi} \int_{\mathbb{R}} |X(j\omega)|^2 d\omega$

התמרת לפלס $X = \mathcal{L}\{x\}$: $X(s) = \int_{\mathbb{R}} x(t) e^{-st} dt \iff x(t) = \int_{\mathbb{R}} X(s) e^{st} ds$

התמרת $X = \mathcal{Z}\{x\}$: $X(z) = \sum_{t \in \mathbb{Z}} x[t] z^{-t} \iff x[t] = \frac{1}{2\pi} \int_{\bar{C}} X(z) z^{t-1} dz$

מחזיק- sinc : $x(t) = \sum_{i \in \mathbb{Z}} \bar{x}[i] \text{sinc}((t - ih)\omega_n)$

התמרה בי-ליניאריות: $z \rightarrow \frac{1+s}{1-s}$

שארית של פונקציית $F(s)$ ב- $s = p_i$ היא $\text{Res}(F, p_i) = \lim_{s \rightarrow p_i} (s - p_i) F(s)$

משפט ערך הסופי: בתנאים טכניים מסוימים, $\lim_{t \rightarrow \infty} x(t) = \lim_{s \rightarrow 0} s X(s)$ ו- $\lim_{z \rightarrow 1} (z - 1) X(z) = \lim_{t \rightarrow \infty} x(t)$

משפט ערך ההתחלתי: בתנאים טכניים מסוימים, $\lim_{t \rightarrow 0} x(t) = \lim_{s \rightarrow \infty} s X(s)$ ו- $x[0] = \lim_{z \rightarrow \infty} X(z)$

פולינום $D(z) = a_n z^n + \dots + a_1 z + a_0$ עם $a_n > 0$ הוא שור (Schur) רק אם $D(1) > 0$ ו- $(-1)^n D(-1) > 0$

כלל לייבניץ: $\frac{d}{dt} \int_{a(t)}^{b(t)} f(s, t) ds = \int_{a(t)}^{b(t)} \frac{\partial}{\partial t} f(s, t) ds + \frac{db(t)}{dt} f(b(t), t) - \frac{da(t)}{dt} f(a(t), t)$

לינארזיציה סביב (x_{eq}, u_{eq}) : $\begin{cases} \dot{x}_\delta = \left(\frac{\partial f}{\partial x} \Big|_{\substack{x=x_{eq} \\ u=u_{eq}}} \right) x_\delta + \left(\frac{\partial f}{\partial u} \Big|_{\substack{x=x_{eq} \\ u=u_{eq}}} \right) u_\delta \\ y_\delta = \left(\frac{\partial h}{\partial x} \Big|_{\substack{x=x_{eq} \\ u=u_{eq}}} \right) x_\delta + \left(\frac{\partial h}{\partial u} \Big|_{\substack{x=x_{eq} \\ u=u_{eq}}} \right) u_\delta \end{cases} \iff \begin{cases} \dot{x} = f(x, u) \\ y = h(x, u) \end{cases}$

המרת יחידות:

2	3	5	7	15	25	50	75	יחידות רגילות
≈ 6	≈ 9.5	≈ 14	≈ 16.9	≈ 23.5	≈ 28	≈ 34	≈ 37.5	dB
								rad
2	1.75	1.5	1.25	1				deg
≈ 114.59	≈ 100.27	≈ 85.94	≈ 71.62	≈ 57.3				

¹נא לא לפלבל בשימושן (התניה פבלובית היא תהליך למידה שבו גירוי נייטרלי נלמד מעורר אצל אדם או בעל חיים תגובה רפלקסיבית).